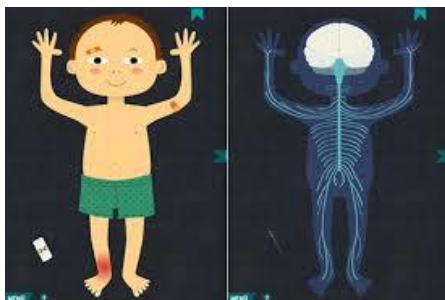

Tevékenységi tervek

Tervezett projektek a tevékenységekbe integrált tanuláshoz

A projekt címe: Testünk (testrészeink és érzékszerveink)

A projekt megvalósulásának tervezett ideje: 2023. 02. 20 – 2023. 03. 03.

A projekt tervezett indító élménye: Egy ember elkészítése kartonpapírból.

A projekt várható lezáró élménye: Séta a faluban, a tavasz illatának felfedzése.

A projekt megvalósítása során kiemelt céljaink: Ismerkedés a testtel, a testrészekkel és az érzékszervekkel. Legyenek tisztában a jobb és bal oldallal. Mélyítsék el meglévő tudásukat a testükkel, önmagukról alkotott képpel. Testséma fejlesztés.

A projekt során megvalósítandó feladataink: Ismerjék meg a test határait, tudjanak eligazodni a saját testükön. Tudják megmutatni és megnevezni testrészeiket és érzékszerveiket. A térben biztonságosan mozogjanak. Képesek legyenek elvégezni mozgással kapcsolatos utasításokat.

A projekt során kiemelten fejleszthető képességek pl: Érzékelés, észlelés fejlesztése – hallás, látás, tapintás. Értelmi képességek fejlesztése – gondolkodás, megfigyelés, figyelem, érdeklődés, összehasonlítás, megkülönböztetés. Szocializációs képességek fejlesztése – társas kapcsolatok, együttműködési képességek, szabályokhoz való viszony erősítése. Anyanyelvi és verbális képességek fejlesztése – kifejezőképesség. Motoros képességek fejlesztése – finom- és nagymozgások, erőnlét, szem-kéz-láb koordináció, térben való tájékozódás.

Megjegyzés: A tervezett tevékenység megvalósulásának jelölése: +, ha elmaradt a megvalósítás:

<i>Munka jellegű tevékenységek</i>	<ul style="list-style-type: none">• Só-liszt gyurma begyúrása.• A tálak előkészítése és elmosása.	
------------------------------------	--	--

<i>Játék</i> <i>Játék feltételeinek biztosítása</i> <ul style="list-style-type: none">• (ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése)	<ul style="list-style-type: none">• Szabad játék biztosítása• Udvari szabad játék biztosítása• Érzelem kártyák• Tapintós párkereső	
---	---	--

- *Test körberajzolása nagyméretű papírra*

- *Hangmemória*

- *Ölölőkör – a szőnyegen kört alakítunk ki. A játékező megöleli a mellette ülő szomszédját, aki továbbadja az ölelést.*
- *Ölelj meg! – A gyerekek sétálgatnak. A játékező mond két nevet, akik gyorsan megkeresik és megölelik egymást.*
- *Pálcika ember*

- *Rakj körbe!*

Külső világ tevékeny megismerése

- *Beszélgetés az emberi testről – emberi test felépítése*
- *Fő testrészeink megnevezése (fej, törzs, végtagok) – milyen szerepük van.*

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Alapvető környezet és természetvédelmi ismeretek</i> • <i>matematikai tapasztalatok, matematikai játékok</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Szemléltetőeszközök segítségével csontozatunk megfigyelése – csontváz.</i> • <i>Hogyan tudjuk mozgatni a testrészeinket – az izmok szerepe. Az izmok feladata az erő kifejtés és a mozgás kiváltása.</i> • <i>Jobb-bal oldaliság tudatosítása, gyakorlása.</i> • <i>Beszélgetés az érzékszerveinkről – mit érzékelünk vele, milyen szerepe van a mindennapi életben (szem-látás, orr-szaglás, fül-hallás, száj-íz érzékelés, bőr-tapintás, hő, fájdalom)</i> • <i>Matematikai tapasztalatszerzés:</i> • <i>Térben és síkban való tájékozódás.</i> • <i>Rész-egész viszony gyakorlása</i> 	
<p><i>Verselés, mesélés</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>anyanyelvi játékok</i> • <i>beszélgető kör</i> • <i>drámajátékok</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mese: A szív igazsága – indonéz népmese (Itt vagyok, ragyogók, 8. old.)</i> <i>Mese a kezed öt ujjáról – erdélyi szász népmese (Itt vagyok, ragyogók, 15. old.)</i> <div data-bbox="842 943 1070 1200" data-label="Image"> </div> <p><i>Maros Krisztina: Az illatok és hangok őrzője</i> <i>Szemfüles érzékszervek - Micimackó</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vers: Bódi Irén: Testrészek</i> <i>Bartos Erika: Tükör</i> <i>Galla Ágnes: Mindenkinek más hangja van</i> • <i>Mondókák:</i> <i>Hüvelykujjam almafa,</i> <i>mutatóujjam megrázta,</i> <i>középső ujjam felszedte,</i> <i>gyűrűsujjam hazavitte</i> <i>a kisujjam mind megette,</i> <i>megfájdult a hasa tőle! (ism.)</i> <p><i>Ezzel látok, ezzel is,</i> <i>ezzel hallok, ezzel is.</i> <i>Ezzel érzek illatot,</i> <i>Ezzel mindent bekapok,</i> <i>mindent el is mondhatok</i> <i>Ezzel fogok, ezzel járok,</i> <i>boldoggá csak ezzel válok,</i></p>	

	<p>Úton megyen két káró, azon felül nagy hordó, azon felül kis hordó, azon felül ákom-bákom, azon felül szörcsöm-börcsöm. azon felül illom-pillom, azon felül két kis domb, azon felül sűrű erdő, abban lakik siska dísznó!</p> <p>Itt a szemem, itt a szám (szemre, szájra mutató), Ez meg itt az orrocskám (orr megmutatása) Jobbra, balra két karom (jobb – bal kar felemelése), Forgatom, ha akarom (karok forgatása). Két lábamon megállok (lábak megérintése), Ha akarok, ugrálok (ugrálás). Nyisd a kezéd, zárd ökölbe (kezek ökölbe szorítása), Forgasd csuklód körbe-körbe! Tapsolj kettőt, csapj térdedre, Engedd karod le a mélybe!</p>
--	--

<p>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ez vagyok Én! <ul style="list-style-type: none"> • Ember alkotás – szabad alkotás
---	--

	 <ul style="list-style-type: none"> • <i>Közös ember készítés – kartonpapírból</i>
--	--

<p>Mozgás</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>a mindennapos testmozgás játéka, feladatai</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Játékos mindennapos testmozgás</i> • <i>Szabad levegőn való mozgás biztosítása</i> • <i>Testnevelés:</i> <i>Járás: járás körbe lábujjon, nyújtózza.</i> <i>Futás: futás körbe – jelzésre megállás.</i> • <i>Gimnasztika:</i> <i>Láb: Kf. alapállás – helybenfutás, jelzésre harántterpeszállásba megállás.</i> <i>Kar.: Kf. kisterpeszállás, jobb kézben a szalag magastartásban, bal kéz csípőn – karlendítés mellső középtartásba át hátsó rézsútos mélytartásba, majd vissza kf.-be. Va. másik kézzel is.</i> <i>Hát-törzs: Kf. terpeszállás, magastartásban szalagfogás az egyik kézben, a másik kar tarkóartartásban – törzsdöntés előre, törzsfordítás balra, majd jobbra, szalaglebegtetéssel, majd kf.-be. Va ellenkező oldalon is.</i> <i>Has: kf. nyújtottülés, mélytartás, egyik kézben a szalag - páros térdfelhúzással, szalagátadás a másik kézbe. Va. ellenkező oldalra is.</i>
--	--

	<p><i>Láb: Kfi.: harántterpeszállás, szalag a talajon terpesz között – szökdelés váltott lábtartáscserével a szalag fölött.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Főgyakorlat: akadálypályán erőnlét és állóképesség fejlesztése.</i> • <i>Játék: Szalagfogó Szincápa</i> • <i>Levezetés: légygyakorlatok</i> 	
--	--	--

<p><i>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ugri-bugri (Előre a jobb kezdet...)</i> • <i>A fejem, a vállam, a térdem...</i> • <i>Aki nem lép egyszerre... (ism.)</i> • <i>Mély kútba tekintek... párbeszédés játék</i> • <i>Nyisd ki, asszony kiskapudat... kapus játék</i> • <i>Színkotta segítségével dallam tanulás, szabad zenealkotás.</i> • <i>Dallambújtatás, metrumérzék fejlesztés, halk-hangos, magas-mély hangok érzékeltetése.</i> 	
--	---	--

Bódi Irén: Testrészek

*Kerek fején
két kis füle,
orra, szája,
két szép szeme.
Vállacskákból
két kicsi kar,
hasa éhes,
enni akar.
Van két erős
lábacskája,
azon jár az
óvodába.*

*Amikor meg bosszantanak,
Ráncolom a homlokomat!
Hogyha nagyon megijedek,
Félelmemben szám is remeg!
Néha pedig csodálkozom,
Szemöldököm is felvonom!
Hogyha viszont bánat érne,
Legörbülne szájam széle.
Ásítok, ha álmos vagyok,
Hamarosan elszunnyadok,
Lehunyam a szemeimet,
Éjszakára lepihenek.*

Bartos Erika: Tükör

*Tükör előtt álldogálok,
Elmesélem, amit látok,
Van egy orrom, van két szemem,
Van egy szám és van két fülem.
Homlokom és selymes hajam,
Itt az állam, itt a nyakam!
Nézd, amikor vidám vagyok,
Mosolygok egy ilyen nagyot!*

Galla Ágnes: Mindenkinek más hangja van

*Mindenkinek más hangja van.
Ha behunyam a szemem,
akkor is tudom, hogy nagypapa jön felém,
mert medvehangja van,
ha anya közeledik, akkor ő felnevet,
hogy miért van csukva a szemem,
apának Mikulás-hangja van,
Áginak zöld hangja van és sárga,*

Johanka cinkhangú kismadár,
csirip-csirip, Gergő cérnavitéz hangú,
Eszternek nyekerde, mert ő még pólyás,
Pepinek nevetős hangja van és napsugár,
Dezső hangja mindig dadog, dűdereg,
olyan fagyis hangú, rekedt,
mert náluk folyton hideg van és fázik,
Matyi hangja okos, Danié kíváncsi,

Ének:

Előre a jobb kezedet, utána hátra,
előre a jobb kezedet, utána rázzad,
utána ugri-bugri, utána forgás,
tapsolj egyet pajtás.

Előre a bal kezedet, utána hátra,
előre a bal kezedet, utána rázzad,
utána ugri-bugri, utána forgás,
tapsolj egyet pajtás.

Előre a jobb lábadat, utána hátra,
előre a jobb lábadat, utána rázzad,
utána ugri-bugri, utána forgás,
tapsolj egyet pajtás.

Előre a bal lábadat, utána hátra,
előre a bal lábadat, utána rázzad,
utána ugri-bugri, utána forgás,
tapsolj egyet pajtás.

Előre a jobb füledet, utána hátra,
előre a jobb füledet, utána rázzad,
utána ugri-bugri, utána forgás,
tapsolj egyet pajtás.

Előre a bal füledet, utána hátra,
előre a bal füledet, utána rázzad,

az öcsémnek dűbörgő expresszvonat,
és akkor tudom, hogy gyorsan
ki kell nyitnom a szemem,
mert el akarja venni a játékomat.

utána ugri-bugri, utána forgás,
tapsolj egyet pajtás.

A fejem, a vállam, a térdem, a bokám,
a térdem a bokám,
a térdem, a bokám,
A fejem, a vállam, a térdem, a bokám,
A szemem, az orrom, a fülem, a szám.

Mély kútba tekintek,
Aranyszálat szakítok,
Benne látom testvérkémet,
Bíborban, bársonyban,
Gyöngyös korszorúban.

Az ének végén a középén guggoló játékos így szól:

– Kútba estem.

A többiek megkérdezik:

– Hány méterre?

A felelet tetszés szerinti, például:

– Ötre.

A körben állók további kérdése:

– Ki húzzon ki?

A guggoló játékos valamelyiküket megnevezi,
például:

– Ágika!

Szemfüles érzékszervek

Milyen csodálatos ez a reggel! – szölt Micimackó Füleshez, miközben szokásos reggeli utáni sétájukat tették a Pagonyba.

-Csodálatos? – kapta fel a fejét Füles. – Ugyan miből gondolod, hogy csodálatos? Reggel van, és kész!

-Hát, nézz csak fel az égre! – magyarázta Micimackó. – Ragyogóan kék az ég! Aztán szippants bele a levegőbe!

Mmmm... Hogy illatoznak a gyöngyvirágok! És ahogy a fűvön lépkedünk! Érezd, milyen puhán simogatja a talpadat?

És mekkorákat lehet benne ugrálni!

Micimackó rögtön be is mutatta ezt Fülesnek. Akkorát szökött, hogy beleütközött az éppen vele szemben repülő Bagolyba.

-Jól hallottam, hogy arról beszéltek, milyen puhán simogatja a talpatokat a pázsit? – kérdezte Bagoly.

-Úgy van – felelte Micimackó. – Éppen azt próbáltam elmagyarázni Fülesnek, honnan lehet tudni, hogy csodálatos ez a mai nap. Mert ugye ott van a kék ég, amit látunk, aztán az illatok, s a többi.

-Ahá, értem! – felelte Bagoly. – Szóval az öt érzékszervünkről beszélte!

-Öt kicsodáról? – kérdezte Füles és Micimackó egyszerre.

-Az öt érzékszervünkről – magyarázta Bagoly. – Ezek segítségével ismerjük meg a világot. Az öt érzékünk pedig: a látás, a hallás, a szaglás, a tapintás és a... látás.

-De a látást kétszer mondtad! – ellenkezett Füles.

-Tényleg? – kérdezte Bagoly. – Jaj nekem! Akkor megpróbálom még egyszer. Látás, hallás, szaglás, tapintás és a hogyishívják, Jaj, az ötödiket mindig elfelejtem!

-Nézétek, itt jön Malacka és Nyuszi! – kiáltott fel Bagoly, amint egy fa mögül előbukkanva megpillantotta barátait.

-Gyertek, játsszatok velünk!

-Én is jöhetek? – sipította Zsebibaba, aki ekkor bukkan fel Nyuszi háta mögül. – Mit játszatok? Ugye, ha nem nehéz, én is beállhatok?

-Történetesen éppen most szeretnék elkezdni egy játékot – mondta Bagoly. – Egy úgynevezett keresős játékot. Arra szeretnék kérni benneteket, hogy menjetek el az erdőbe, és hozzatok magatokkal két-két dolgot, ami valahogyan kapcsolatban áll az érzékszerveinkkel. Talán a játék végére eszünkbe jut, melyik is az ötödik érzékszervünk. Nos, ki kezd?

-Én szeretném kezdeni! Én szeretném kezdeni! – kiáltotta Zsebibaba.

-Remek, Zsebibaba! Az első érzékünk a látás. Most pedig menj, és keress nekünk valamit, amire szeretsz ránézni, és egy másik valamit, amire egyáltalán nem szeretsz ránézni. Mi majd itt megvárunk. Zsebibaba vidáman szökdélve indult útnak. Büszke volt rá, hogy ő lehet az első játékos. Igazán nem esett nehezére olyasvalamit találni, amire mindig szívesen pillantott. Néhány másodperc múlva egy gyermekláncfűvel a kezében ugrándozott.

-Ez az! – állapította meg elégedetten. – Na, de vajon mi az, amire nem szeretsz ránézni?

Ekkor egy szúnyog repült el mellette. "A szúnyogokat nem szívesen nézem – töprengett magában Zsebibaba, de mégsem vihetelek magammal egy szúnyogot! Még megcsípne! Na, de van itt valami más, amit magammal vihetelek! Taplógomba a fa törzséről! Még ránézni is rossz: csúnya fekete!"

-Bravó! – lelkesedett Bagoly, amint megpillantotta Zsebibabát egyik kezében a gyermekláncfűvel, a másikban pedig a taplógombával. – Tökéletesen igazad van, Zsebibaba! A gyermekláncfű szerintem is sokkal kellemesebb látvány, mint a taplógomba.

Most pedig a hallással folytatjuk. Ki lesz a következő?

-Én szívesen elmegyek, ha akarod – jelentkezett Malacka.

-Rendben! – felelte Bagoly. – Keress valamit, amit szívesen hallgatsz, és valamit, amit egyáltalán nem szeretsz hallgatni!

-Szeretem hallgatni a harkály kopácsolását fenn a fán – mondta Malacka.

-Helyes, Malacka. De ezzel még nem ért véget a feladatod.

Malacka töprengve indult útnak, hogy valami olyasmit találjon, amit nem szívesen hallgat.

-Miért áll égnek az egyik füled? – bömbölt a fülébe egy ismerős hang, amitől ijedtében összerezsent.

-Jaj, Tigris! Hát te vagy az? – kiáltott fel Malacka rémulten. Tulajdonképpen most éppen olyasvalamit keresek, amit nem szívesen hallgatók, és erre a célra te tökéletesen megfelelsz. Nem jönnél velem? Te is része leszel a kiállításunknak.

-Na de mit jelentsen ez? – tiltakozott Tigris, ám Malacka határozott mozdulattal megragadta őt a bal lábánál, hogy elcibálja a füves folyópartra, ahol a többiek várták rájuk.

-Engedj el! – kiáltott Tigris. Malacka azonban addig vonszolta őt, amíg vissza nem értek társaikhoz.

-Itt van, amit nem szeretek hallgatni, ha éppen a fülembé kiabál. Túlságosan hangos – mutatta be Malacka Tigris a többieknek.

-Pompás! – állapította meg Bagoly. Malacka tehát második érzékünket is szemléltette, mégpedig a hallást. Tigris, nem lennél te a következő?

-Én mindenben benne vagyok, ha ugrándozhatok – egyezett bele Tigris.

-Jól van, akkor tiéd a tapintás! – kérte Bagoly. – Hozzál nekünk valamit, amit szeretsz megérinteni, és egy másik dolgot, amit nem szívesen érintesz meg!

-De hisz' ez remek játék! – kiáltott fel Tigris, és már szökdel is a fák közé, míg nem a folyóparthoz ért.

-Tudom már, mi az, amit szívesen érintek meg: ez a friss, csobogó hideg víz! Lefröcskölöm az arcomat, és sietek vissza, hogy megmutathassam a többieknek. Csak lubickolt a hús vízben, és énekelgetett:

“Fröccsen a hús víz, fürdök a habokban.
Ezt a tigrisek csinálják a legjobban.”

Aztán kiszökken a vízből, és meghemperegett a fűben. Szerencsétlenségére épp egy olyan helyet választott, ahol egy sündisznó napozott.

-Aúúú! – kiáltott fel a fájdalomtól, amikor a sündisznó tüskéi a hátában álltak. – Mi ez a szúrós íz? Csak nem egy sündisznó?!

A sündisznónak haja szála sem görbült, ám Tigris küssé megviselten tért vissza barátaihoz.

-Megvan, amit kértetek – jelentette fennhangon. – Látjátok? Vizes az arcom. Imádok hideg vízben pancsolni! És íme a sündisznó tüskéi, amik hempergés közben a hátamba álltak! Ezeket nem nagyon szeretem. Nos, akkor most én vagyok a győztes?

-Nem, Tigris – jelentette ki határozottan Bagoly. – Ügyes voltál, de azért nem te vagy a győztes. Az lesz a győztes, akinek az ötödik érzék eszébe jut. Lássuk csak! Ó, már meg is van: látás, hallás, tapintás, szaglás, hallás!

-De a hallást kétszer mondtad! – tiltakoztak a többiek.

-Tényleg? – kérdezte Bagoly. – Sehogy se megy ez nekem! Nos, akkor ki akarja bemutatni a szaglást? Erre Nyuszi emelte fel a kezét.

-Én tudom, hol találok olyat, amit szívesen, és amit nem szívesen szagolok! – mondta, és már ugrándozott is háza felé. Ott pedig egyenesen a konyhába ment. Kinyitotta a sütő ajtaját, és kihúzott belőle egy forrón gőzölgő csokitortát. Épp most készült el! Isteni illata volt!

“Még szerencse, hogy nem felejtettem el – gondolta magában –, különben most már csak egy égett tortát vehettem volna ki a sütőből! Az égett tortának pedig egy cseppet sincs jó illata!”

Ezután Nyuszi a kamrába ment, és felnyúlt a legfelső polcra.

-Á, ez az! – mondta, majd leemelt egy jó érett, bűdös sajtdarabot. – Már heteke óta meg akartam enni, de valami mindig közbejött! Te jó ég! De hisz' ez már kék a penésztől! Pfü, de bűdös!

Mivel Nyuszi nem tudta volna a csokitortát és a sajtot is egyszerre elvinni a többieknek, úgy határozott, hogy inkább meghívja őket magához.

-Hahó! Min-den-ki jöj-jön el hoz-zám! Szagoljátok meg, amiket gyűjtöttem! – kiáltotta. Szerencsére a Nyuszi házából áradó tortaillat erősebb volt a sajszagnál.

-Csak menjünk az orrunk után – szólt a többiekhez Bagoly-, amíg el nem érjük az illat forrását!

Eközben Nyuszi csodálatosan feldíszítette a tortát cukormázzal és rumos meggyel. A torta már az asztalon díszelgett, és várta a vendégeket. Elsőnek Micimackó érkezett. Amint megpillantotta a tortát, így szólt Nyuszihoz:

-Nyuszi, hadd kóstoljam meg azt a tortát! Igen ízletesnek tűnik.

Bagoly meghallotta Micimackó szavait, és boldogan kiáltott fel:

-Ízlelés! Megvan az ötödik érzék! Látás, hallás, tapintás, szaglás és ízlelés! Ügyes vagy, Micimackó! Te vagy a győztes, mert neked jutott eszedbe az ötödik érzék!

-Akkor most már végre tényleg megkóstolhatom? – kérdezte Micimackó kissé türelmetlenül.
Nyuszi mindenkinek vágott egy szeletet. Mindenkinek nagyon ízlett – kivéve Fülest.
-Miért kell nekem tortát ennem? – kérdezte. -Miért nem ehetek inkább valami ragacos, kékés, krémes dolgot?
-Arra a büdös sajtra gondolsz? – kérdezte Nyuszi.
-Szerintem isteni illata van! -felelte Füle.
Füle végül mind felfalta a büdös sajtot, és életében először állapította meg, hogy mindent egybevéve tényleg csodálatos nap volt ez a mai.
-Fúj! – szólt Malacka. -Hogy lehet ilyen büdös sajtot enni, amikor az ember tortát is ehets?!
-Hát, bizony mindenkinek más az ízlése -fűzte hozzá bölcsen Bagoly.

Maros Krisztina: Az illatok és hangok őrzője

A világ tetején, málnalekvárfellegek és rózsaköddök között lakott az Illatok és Hangok Őrzője. Arca, akár az aszalt alma, oly édes, és éppolyan ráncos is. Mosolya szintiszta muzsika. Tarka kunyhója telis-tele volt fiókokkal, melyekben a rég elfeledett illatokat és hangokat tartotta.

Éveken át gyűjtögetett, mint egy szorgos méh. Külön fiókba rejtette a nyári eső illatát és az esőcseppek koppanásait, nagymamák frissen sült kalácsainak emlékét és anyák lágy altatódalait. Egy titkos zugban pedig olyan parányi szelencét őrzött, amelyikbe csak a legapróbb ritkaság fért bele: egy kisdarázs álma a cseresznyevirágokról.

Eközben odalent, a világban, az emberek sorra építették szürke házait. Az épületek közt szürke utcák kanyarogtak, sugárutakba és autópályákba torkolltak. A férfiak magukra öltötték szürke zakóikat, az asszonyok pedig szürke szoknyáikat, és munkába indultak. A telefonok csörögtek, a számítógépek billentyűi kattogtak, az autók kipufogói szomorú szürkeséget pöfkeltek a siető alakok köré.

Az Illatok és Hangok Őrzője nem bírta sokáig nézni ezt a bánatos egyhangúságot. Kitérte házának ablakait, és ráborította a világra színpompás felhőit.

Az ismerős illatokkal együtt kiszöktek az elfeledett hangok: a sült gesztenye héjának roppanása, a hajnali madáracsicsgés, a száraz falevelek zizegése. Ekkor valami megváltozott a világban.

Az asszonyok illatos lekvárokat főztek csinos, piros fodros ruhákban, a férfiak mintás pólókban zongoráztak, és szerelmes verseket írtak. A gyerekek pedig újra látták a színeket.

Néhány napig tartott ez a varázslat, aztán kezdődött minden előlről. A férfiak és a nők újra sietni kezdtek, izgatottan nyomkodták szürke telefonjaikat, és gyorséttermekben ettek. A dalok lassan elillantak az utolsó, kemencében sült alma gőzével.

Az Illatok és Hangok Őrzője ekkor olyan felleget főzött, amelyek hosszabb időre is képesek vidámságot lopni a városokba. Fiókjából egy hatalmas üstbe öntötte a hozzávalókat: tengermorajlást, őszi erdő levegőjét, sünök masírozásának neszeit. A színes gőzpamacs elterült az égen, befedte a háztetőket, mint a cukormáz. És valóban, az emberek arca kipirult, hirtelen az őszi erdőbe vágytak, befogadták a kóbor macskákat, és virágos pulcsikat kötöttek kövér kutyáiknak. Házaik kéményéből színes füstök szálltak, az otthonokban édes sütemények sülték, cifra mesék szövődtek a nappali puha szőnyegén.

Eltelt egy egész év. Fakóbbak lettek a kékék, a zöldek, de még elégedetten doromboltak a vörös hasú cirmos macskákat a kék pettyes tálkájuk mellett. Mikor elhalkult az utolsó madárdal is, és csak az autók pöfögése hallatszott újra, az Illatok és Hangok Őrzője elszorodott.

Sóhajtozva nyitogatta a fiókokat, kereste a varázslatot, amely véglegesen visszahozhatná a színeket a világba. Végül elővette titkos szelencéjét, amelyben ott lapult a kisdarázs álma a cseresznyevirágokról. Óvatosan a tenyerébe hintette, és a város felé fújta.

Az ég elsötétült. Az emberek szinte egyszerre lettek álmosak. Hazatipegtek szürke cipőikben, megmosakodtak szürke csempés fürdőszobáikban, felöltötték szürke hálóruiáikat, és nyugovóra tértek. Álmukban mezítláb szaladtak a fűben, körülöttük virágzó cseresznyefák, fészküket építő, zümmögő darazsak – csupa szín, hang és illat. Átélték a hatalmas gyümölcsfák törzsét, és határtalanul boldogok voltak.

Másnap reggel a férfiak és nők felébredtek, felmászta poros padlásaikra, kihúzták pókhálós komódjaik legkisebb fiókját, kivették belőle azt a zörgős papírzacskót, amelybe egykor a cseresznyemagokat gyűjtötték. Kimentek a házaik elé, és szétszorták a magokat. A magokból hatalmas

cseresznyefák nőttek, melyek illatos virágaira csíkos méhek és pettyes katicák gyűltek, a lombkoronába énekes madarak költöztek. A színek és illatok ezután örökre az emberekkel maradtak.

A szív igazsága – indonéz népmese

A régi időkben viszály támadt a száj, a szem, a fül, az orr, a szív, a kéz és a láb között afelől, melyikük előbbre való rangban a másiknál. Nem volt a veszekedésnek se vége, se hossza.

– Én vagyok előbbre való – szólt a szem –, hiszen mindent előbb veszek észre, mint ti.
– Nem! – ellenkezett a fül. – Én vagyok a legelső, mert én hallok meg mindent legelőbb.

Az orr közbevágott:
– Tévedsz, barátom! Csak én lehetek az első, mert én érzem meg legelőbb mindennek a szagát.
– Ó, dehogy, dehogy! Én fontosabb vagyok nálatok – vélte a száj –, hiszen én eszek meg mindent.

Erre már a kéz is beleavatkozott a vitába:
– Tévedtek, kedves barátaim. Az első én vagyok! Hát vajon nem én fogom meg mindegyikötök előtt a dolgokat?

– Nincs igazad kedves kéz, barátom – szólt közbe most a láb –, én vagyok az első köztetek, hiszen én járok, én megyek el mindig mindenhova, ahová éppen kell, megyek-megyek, és bizony bele is fáradok a sok járkálásba.

A szív csendben maradt, nyugodtan ült a mellkasfészekben és hallgatott. Kíváncsian hallgatta a vitát, mi mindent össze nem hordanak, vajon mi lesz az eredménye? Azok hatan egész nap veszekedtek, egyikük sem akart a másiknak engedni.

Kilenc nap, kilenc éjjel tartott a vita. Mindegyik azt remélte, majd csak belefárad a másik. De mivel mindegyik ostoba volt, csak a magáét hajtogatta egyre.

Végül, mivel a lármás vita csak nem akart lecsendesedni, a szív megelégte. Így szólt:
– Szem, orr, fül, száj és kéz, a lábat egyelőre kihagyom, hallgassatok csak ide. Megmondom nektek az igazat. Ostobaságot beszéltek, én vagyok az első köztetek, és utánam a láb következik. Én vagyok az első, mert nélkülem semmire sem volnátok képesek. Ha a szív megáll, nem lát a szem, nem szagol az orr, nem hall a fül, nem ehét a száj, nem foghat a kéz sem. Ha én megmozdulok, követ engem a láb, azután a kéz, azután te, száj. Te, szem, csak látni tudsz, semmi egyebet, te, fül, csak hallani, te, orr, csak szagolni és te, száj, csak enni. Ha én nem dolgozom, nem mozdul a láb, a kéz sem foghat semmit, és akkor te, száj, nem kapsz enni semmit. Csak ha én dobogok, csak akkor mozdulhat a láb, és csak ha a kéz már megfogott valami ehétöt, csak akkor ehetsz te, száj. Ezért vagyok én az első köztetek. Én kezdem, s csak azután következhet a ti napi munkátok. Megértettetek? Annyit vitatkoztatok, veszekedtetek itt az elsősről, hogy nem állhattam meg, meg kellett mondanom nektek az igazságot.

Mese a kezéd öt ujjáról – erdélyi szász népmese

Piki (a mutatóujj), Liki (a középső ujj), Csiki (a gyűrűsujj) és a kis Miki (a kismujj) elmentek egyszer a mezőre, és fivérüket, Tokit (a hüvelykujjat) otthon hagyták. Hiába mondta nekik Toki, hogy ne induljanak el nélküle, mert még bajba keverednek, mégis otthon hagyták.

Piki így szólt:

– Én majd mutatom az utat.

Liki, mint valamennyiük között a legnagyobb, folytatta:

– Én majd előttetek állok, és irányítalak benneteket.

Csiki megtoldotta:

– Én viszem majd utánatok a kincseket.

A sort a kis Miki zárta le ezekkel a szavakkal:

– Én meg majd okos tanácsaimmal segítelek benneteket!

Így hát útra keltek; legelől Piki, utána jött Liki, őt követte a gyűrűkkel borított Csiki, s leghátul ballagott a kis Miksi.

Rövid idő múlva egy vízpartra értek, de a hidat elsodorta az ár; ott álldogáltak hát jó ideig, és egyre várták, hogy a víz majd csak elfogy, az azonban folyton-folyvást folyt, és egyáltalán nem látszott úgy, mintha ki akarna apadni.

Akkor a kis Miksi így szólt Likihez:

– Eredj, te hosszújancsi, járkdálj föl-alá a parton a gólyalábaiddal, és nézd meg, nem találsz-e gázlót vagy pallót, ami átvinne a folyón! Míg te ez után jársz, mi többiek megpróbálunk csónakot építeni.

Azzal a három kicsi elindult csónaknak való fát keresni. Szerencsére találtak egy nagy francia (vagy olasz) diót.

– Ha legalább fel tudnánk nyitni – mondta a kis Miksi –, akkor nyomban készen is lenne a csónak!

Erre aztán Piki és Csiki kétfelől megmarkolták a diót, és lám, amikor összeszedték minden erejüket, húzták, ráncigálták, a dió egyszerre csak felpattant. Nyomban fogták az egyik fél dióhéjat, jól kivájták, és levítették a folyóhoz.

Eközben visszajött Liki is, mondván:

– Semerre sincs sem gázló, sem híd!

– Most már nincs is rá szükség! – mondta a kis Miksi.

Valamennyien beleültek a dióhéjba. A legkisebbik kormányzott, a többiek meg eveztek, így aztán szerencsésen át is értek a túlsó partra.

Ott kiszálltak, tovább vándoroltak, és egyszer csak egy nagy kerthez értek. Be is mentek nyomban a kertbe, ahol egy nagy hordót találtak színültig tele mézzel. Piki belenyúlt a hordóba, és megkóstolta, és mivel a méz jó édes volt, mindig újra meg újra belenyúlt, és szüntelenül nyalakodott.

Végül a többiek elunták a dolgot, és tovább akartak menni, Piki azonban nem akart jönni, hogy mutassa nekik az utat; Liki hiába adta ki parancsait, Csiki meg félt a rablókától, és a kis Miksi így szólt:

– Piki rosszul végzi a dolgát, s a vége majd az lesz, hogy még pórul járunk!

Mielőtt még észbe kaphattak volna, máris jött egy nagy csúnya medve, és fenyegetően brummogta:

– Na, ti tolvajok, most végre megfogtalak benneteket! Na megálljatok csak, majd adok én nektek mézet!

Egy pillanat alatt felfallak mindnyájatokat!

Az ujjacskák erre úgy megrémültek, hogy mukkanni sem mertek. De aztán mégis csak megeredt a szavuk, Térdre estek a medve előtt, és kegyelemért könyörögtek:

– Nem tudhattuk, mackó, hogy ez a mézeskert a tiéd!

De minden rimánkodás hiábavaló volt, s a medve már éppen neki akart fogni, hogy sorban lenyelje őket, amikor a kis Miksinek okos ötlete támadt:

– Kedves mackó! – szólalt meg. – Mi öten vagyunk testvérek, s a legidősebb fivérünk, Toki otthon maradt. Hát ha már meg kell halnunk, kérlek, várj legalább addig, amíg őt is idehívom, hogy együtt halhassunk meg mindnyájan!

A mohó mackónak megtetszett az ötlet. Semmi kifogása nem volt az ellen, hogy egy jó falattal többre tegyen ilyen módon szert.

Így hát az incifinci kis Miksi hazafutott, és segítségül hívta Tokit.

Toki először szörnyen haragudott, mondván:

– Minek is mentetek el? Nem megmondtam nektek már akkor, hogy ez lesz belőle? Most aztán ficánkolhattok!

A kicsi azonban addig-addig kérlelte, hogy végül is megkönyörült rajtuk, felmarkolt egy nagy buzogányt, és elment utánuk.

Amikor aztán odaértek a kis Miksivel a mézeskerthez, valamennyien egyszerre rárontottak a medvére, és a nagy, erős Toki agyoncsapta a buzogánnyal. Aztán együtt hazamentek, és mind az öten nagyon-nagyon boldogok voltak.

Ettől kezdve a többi négy ujj soha el nem indult sehová az erős Toki nélkül, nem is érte őket ezután soha semmi baj. Liki ettől kezdve mindig középen maradt, ezért is hívják mindmáig középső ujjnak. A nagy követ Toki és a kis Miki őrt állva mindig a két szélén mennek, mivel amaz az erejével, emez az agyafúrtságával védi a többieket.

A kicsit mindig bevonják a tanácskozásba, ha valami okosat akarnak kislütni. Ezért is mondják mind a mai napig, hogyha valakinek bölcs ötlete támadt, hogy: A kislüjjából szopta!